

Lähetysseuran kehitysyhteistyö Laosissa

Luterilaisen maailmanliiton yhteisönkehittämishjelma

Etnisten vähemmistöjen asuttama, vuoristoinen Viengphoukha on yksi luoteis-Laosin Luang Namthanin maakunnan köyhimmistä piirikunnista. Laosin valtion tilastojen mukaan vähintään 47 prosenttia Viengpokhan noin 3600 taloudesta elää köyhyysrajan alapuolella. Valtaosa piirikunnan asukkaista (n. 80 prosenttia) kuuluu Khmu-heimoon ja kaikkiaan 90 prosenttia väestöstä kuuluu etnisiin vuoristoheimoihin. Maantieteellisen sijaintinsa vuoksi Viengphoukha on vaikeiden yhteyksien päässä, mikä on osaltaan vaikuttanut alueen väestön marginalisoitumiseen. Kehityshaasteita piirikunnassa ovat mm. terveys- ja koulutuspalveluiden vähäisyys, huono hygieniataso, juomaveden puute sekä maanviljelyn alhaisesta tuottavuudesta johtuva ravinnon ja tulonhankinnan epävarmuus. Viengpoukhan kautta kulkevan uuden valtatie merkityksestä alueen kehitykselle ei vielä ole näyttöä, mutta Laosin muiden alueiden kokemusten perusteella valtatie avaaminen tarkoittaa hiv- ja aids-tartuntojen ja ihmiskaupparikosten lisääntymistä, mutta myös mahdollistaa tavaran ja tuotteiden helpomman siirron paikasta toiseen ja helpottaa ihmisten liikkuvuutta.

Hanke pyrkii vastaamaan yllämainittuihin haasteisiin ja edistää niin sosiaalista kuin ekologistakin hyvinvointia. Se vähentää köyhyyttä ja voimaannuttaa luoteis-Laosissa sijaitsevan Viengphoukhan piirikunnan etnisiä kyläyhteisöjä ja lisää heidän kapasiteettia yhteisön kehittämisessä.

Hanketta toteuttava Luterilainen maailmanliitto (LML) on uusi toimija Laosissa, vaikkakin järjestö on tunnettu ihmisoikeusperustaisen yhteisönkehittämistyön tekijä Mekong-alueen muissa valtioissa. Maaohjelman toiminta käynnistyi hallinnollisten rakenteiden luomisen jälkeen Laosissa vuonna 2011. LML:n maaohjelmassa mukana olevat kyläyhteisöt osallistuvat aktiivisesti ohjelman suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Akha-yhteisöjen kehittämishanke Main läänissä

Muang Main alue sijaitsee Laosin pohjoisimmassa läänissä Phongsalissa Vietnamin rajaseudulla. Tällä syrjäisellä vuoristoalueella elää useita etnisiä vähemmistökansoja, jotka viljelevät riisiä kaskipelloillaan, harjoittavat pienimuotoista karjan kasvatusta ja hankkivat ruokatarpeensa metsistä keräillen ja metsästäen. Vain alle kymmenellä prosentilla kotitalouksista on käymälä, ja sitä käyttävät pääasiassa aikuiset. Vesi ja hygieniapuutteet aiheuttavatkin suuren osan perusterveyden ongelmista. Toinen suuri ongelma on Akha-yhteisöjen lapsikuolleisuus, joka on tietojen mukaan ollut 30 % vuonna 2016. Tähän liittyen hanke onkin ryhtynyt kehittämään rshinkielistä äitilapsiterveysmateriaalia, jota ei ole ollut olemassa.

Vaikka useimmilla kohdekylien lapsilla on nykyisin mahdollisuus koulunkäyntiin, haasteet koulutuksen alalla ovat edelleen suuret. Opettajat eivät käytä opetuksessa kieltä, jota lapset ymmärtävät. Koulun opetussuunnitelma ei ole yhteydessä lasten jokapäiväiseen elämään. Vanhemmat eivät ymmärrä koulutuksen merkitystä ja haluavat lastensa osallistuvan mieluummin perheen töihin kuin kuluttavan aikaansa koulun penkillä. Laosin opetusministeriön ”osallistavan koulutuksen” strategia ja toimintasuunnitelma kannustaa ottamaan etnisten vähemmistölasten tarpeet huomioon koulutuksessa. Hanke pyrkii vastaamaan em. haasteeseen kehittämällä etnisten vähemmistölasten tarpeisiin soveltuvan esikouluohjelman mallin, joka ottaa

SUOMEN¹⁸⁵⁹
LÄHETYSSEURA

huomioon lasten oman kielen ja kulttuurin merkityksen koulutuksessa sekä antaa kyläyhteisöille aktiivisen roolin koulutusohjelman kehittämisessä.

Hankkeessa edistetään etnisten vähemmistöyhteisöjen lasten mahdollisuuksia saada kulttuurisesti relevanttia koulutusta äidinkielellään mm. kouluttamalla opettajia, tuottamalla opetusmateriaaleja, rakentamalla esikoulurakennuksia ja kasvattamalla viranomaisten tietoisuutta lasten oikeudesta omaan äidinkieleen opetuksessa. Opetuksen lisäksi hanke panostaa merkittävästi vesi ja hygienia-työhön sekä puhtaan veden saatavuuteen.

Toteuttava kumppani on World Renew.